Форма 3

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра бізнесу та управління
(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан Олена ВАСИЛЬЄВА

«____» _____ 2026 року

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК02 УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА
(шифр за відповідною освітньою програмою та назва навчальної дисципліни)

освітня програма (спеціалізація) Матеріалознавство та термічна обробка металів
(назва освітньої програми (спеціалізації))

спеціальність G8 «Матеріалознавство
(код і найменування спеціальності)

галузь знань G — «Інженерія, виробництво та будівництво»
(код і найменування галузі)

ступінь вищої освіти другий (магістерський) рівень
(назва ступеня вищої освіти)

2026 рік

програма з дисципліни ОК 2 «Управління розвитком підприємства»
(назва навчальної дисципліни)

спеціальності G8 «Матеріалознавство
(код і найменування спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) Матеріалознавство та термічна обробка металів
(назва освітньої програми (спеціалізації))

Розробник (и): Наталія ЛЕВЧЕНКО, д.держ.упр., проф.
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Програма погоджена:

Завідувач кафедри Алла ТКАЧЕНКО

на якій виконується освітній компонент _____ 2026

Гарант освітньої програми Наталя СОЛІДОР
(і'мя прізвище)
_____ 2026

Схвалено науково-методичною комісією БТЕ факультету
(найменування факультету)

Протокол від «27» серпня 2026 року № 1

Голова науково-методичної комісії ФБТЕ Олена ВАСИЛЬЄВА
(і'мя прізвище)
_____ 2026

1. **Опис навчальної дисципліни**

Загальна характеристика

Обов'язковий освітній компонент	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	G «Інженерія, виробництво та будівництво»
Спеціальність	G8 «Матеріалознавство»
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів	3	
Модулів	2	-
Змістових модулів	2	-
Рік навчання	1	1
Загальна кількість годин	90	
з них аудиторних:	36	8
лекції *практичні* *лабораторні* *семінарські*	24 12 - -	4 4
з них самостійної роботи:	54	82
Занять на тиждень на тиждень	2	6
Індивідуальні завдання		
Форма контролю	іспит	
Курсова робота (проєкт) (*загальний обсяг*)	-	

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни – засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних основ та здобуття практичних навичок щодо обґрунтування напрямів розвитку підприємства, оцінювання його ринкового й виробничого потенціалу, визначення обмежень і можливостей його розвитку, прийняття стратегічних та оперативних управлінських рішень, формування бізнес-моделі та визначення конкурентних переваг, управління ланцюгами створення вартості та постачання, розширення ринків збуту, забезпечення цифрової простежуваності продукту, розробки проєктів та залучення ESG-інвестицій, ідентифікації та управління ризиками, а також оцінювання ефективності заходів з розвитку бізнесу.

3. Завдання вивчення дисципліни

Основне завдання навчальної дисципліни полягає у набутті здобувачами компетентностей з управління розвитком підприємства.

4. Пререквізіти і постреквізіти навчальної дисципліни

Оволодіння знаннями про сучасні технології управління підприємствами ґрунтується на тісному взаємозв‘язку з іншими навчальними дисциплінами, зокрема: «Економіки та організації виробництва», «Менеджмент».

5. Характеристика навчальної дисципліни

Компетентності:

інтегральна:

Здатність розв’язувати складні задачі та проблеми з матеріалознавства у професійній діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність розробляти та управляти проєктами.

ЗК6. Здатність працювати в команді

ЗК7. Здатність працювати у міжнародному контексті.

Фахові компетентності:

СК1. Здатність виявляти та ставити проблеми у сфері матеріалознавства, приймати ефективні рішення для їх вирішення.

СК7. Здатність оцінювати техніко-економічну ефективність досліджень, технологічних процесів та інноваційних розробок з урахуванням невизначеності

умов і вимог.

СК12. Здатність розробляти та реалізовувати проєкти в сфері матеріалознавства, а також дотичні до неї міждисциплінарні проєкти.

Очікувані результати навчання:

РН5. Приймати ефективні рішення в нових ситуаціях або непередбачених умовах з урахуванням їх можливих наслідків, оцінювати і порівнювати альтернативи, оцінювати технічні, економічні, екологічні та правові ризики.

РН7. Розробляти та реалізовувати проєкти у сфері матеріалознавства та дотичних міждисциплінарних напрямів, визначати цілі й потрібні ресурси, планувати роботи, організовувати роботу колективу виконавців, здійснювати захист інтелектуальної власності.

РН16. Здатність ефективно використовувати на практиці теоретичні концепції менеджменту та ділового адміністрування.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Стратегічні основи сталого розвитку та трансформації підприємства

Тема 1. Управління сталим розвитком підприємств в умовах невизначеності та технологічних змін

Поняття та основні підходи до розвитку підприємства, співвідношення економічного зростання і сталого розвитку. Економічні, екологічні та соціальні складові розвитку виробничого підприємства. Циркулярна економіка, ресурсоефективність і відповідальне виробництво у матеріалознавчій та промисловій сферах. Вплив невизначеності, технологічних зрушень і кризових явищ на цілі, темпи й напрями розвитку підприємства. Принципи формування адаптивної системи управління розвитком.

Тема 2. Зовнішнє середовище функціонування підприємства та його вплив на розвиток бізнесу

Структура зовнішнього середовища підприємства: макроекономічні умови, галузеве оточення, ринки ресурсів і збуту, інституційне та конкурентне середовище. Аналіз політичних, геополітичних, геоекономічних, технологічних, соціальних і природно-кліматичних чинників, а також регуляторних вимог, що впливають на діяльність і перспективи розвитку підприємства. Врахування змін у торгівлі, доступності сировини та енергії, логістиці, інвестиційних потоках і вимогах до продукції на зовнішніх ринках. Методи аналізу середовища, виявлення можливостей і загроз, сценарне прогнозування та оцінювання їхнього впливу на конкурентоспроможність і результативність підприємства.

Тема 3. Внутрішній потенціал підприємства: стратегічна діагностика та вибір траєкторії розвитку

Поняття та структура внутрішнього потенціалу підприємства: виробничого, технологічного, інноваційного, кадрового, фінансового, маркетингового, організаційного й цифрового. Особливості оцінювання потенціалу підприємств матеріалознавчого та промислового профілю з урахуванням технологій виробництва, обладнання, компетентностей персоналу, доступу до сировини й енергії, системи контролю якості та інтелектуальної власності. Методи стратегічної діагностики, зокрема SWOT-, VRIO- і ресурсний аналіз, бенчмаркінг та оцінювання розривів між наявними й необхідними спроможностями. Визначення обмежень, резервів і напрямів нарощування потенціалу; обґрунтування траєкторії розвитку підприємства.

Тема 4. Формування бізнес-моделі розвитку підприємства та забезпечення її гнучкої трансформації в умовах мінливості

Поняття бізнес-моделі та її зв’язок зі стратегією, створенням, доставленням і привласненням цінності. Визначення ціннісної пропозиції, цільових споживачів, каналів збуту, ключових ресурсів, видів діяльності й партнерств, структури витрат і джерел доходів. Застосування інструментів опису й аналізу бізнес-моделі. Формування інноваційних, ресурсоефективних і циркулярних бізнес-моделей для підприємств, що розробляють або виробляють матеріали та вироби. Оцінювання стійкості бізнес-моделі до ринкових, технологічних і ресурсних змін, розроблення альтернативних сценаріїв та управління її трансформацією.

Тема 5. Управління ланцюгом створення вартості продукту та посилення конкурентних позицій підприємства

Поняття ланцюга створення вартості та його складові — від дослідження й розроблення матеріалу до виробництва, реалізації, використання та завершення життєвого циклу продукту. Визначення процесів, у яких створюється або втрачається цінність, і оцінювання їхнього внеску у витрати, якість, споживчі властивості та екологічні характеристики продукції. Аналіз можливостей оптимізації технологічних операцій, підвищення продуктивності й якості, скорочення матеріальних та енергетичних витрат. Формування конкурентних переваг підприємства на основі інноваційності, спеціалізації, диференціації продукції, якості, сервісу та ефективного використання ресурсів.

Тема 6. Управління ланцюгом постачання у процесі розвитку підприємства

Структура та учасники ланцюга постачання; взаємозв’язок закупівель, виробництва, логістики, запасів і збуту. Планування потреби в сировині, матеріалах, енергії та комплектувальних виробах; вибір постачальників і

формування партнерських відносин. Особливості управління постачанням критичної, дефіцитної або стратегічно важливої сировини для матеріалознавчих і промислових підприємств. Оцінювання витрат, надійності, простежуваності та екологічних характеристик постачань. Диверсифікація джерел постачання, управління запасами, цифровий обмін даними та підвищення стійкості ланцюга до перебоїв і зовнішніх загроз.

Змістовий модуль 2. Управління розвитком підприємства: проєкти, ринки, фінансування та ризики

Тема 7. Розвиток ринків збуту та вихід підприємства на нові ринки

Аналіз ринку, потреб споживачів і конкурентного середовища; сегментування та вибір цільових ринків. Оцінювання ринкового потенціалу продукції, формування позиціювання і конкурентної пропозиції. Розроблення стратегій розширення збуту, виходу на нові регіональні й міжнародні ринки, вибору каналів реалізації, партнерів і способів присутності на ринку. Адаптація продукції та комерційної пропозиції до вимог споживачів і умов цільового ринку. Оцінювання витрат, очікуваних результатів і ризиків ринкової експансії; використання показників збуту для коригування ринкової стратегії.

Тема 8. Цифрова паспортизація продукту та інтелектуалізація прийняття управлінських рішень з розвитку підприємства

Призначення цифрової паспортизації продукту та дані про склад, походження, характеристики, виробничі процеси, використання й завершення життєвого циклу продукції. Цифрова простежуваність матеріалів і виробів, вимоги до якості даних, доступу до них, сумісності інформаційних систем і взаємодії учасників ланцюга створення вартості. Використання цифрових технологій, аналітики даних, систем підтримки прийняття рішень, штучного інтелекту та цифрових двійників для прогнозування попиту, витрат, виробничих результатів і ризиків. Інтерпретація аналітичних результатів, перевірка їхньої надійності та відповідальність керівників за управлінські рішення.

Тема 9. Управління проєктами, організаційними змінами та розвитком компетентностей персоналу

Застосування проєктного підходу для реалізації заходів із розвитку підприємства. Ініціювання, планування, організація та контроль проєктів; визначення цілей, результатів, ресурсів, строків, бюджету, критеріїв якості й показників успішності. Управління портфелем проєктів розвитку та узгодження його зі стратегією підприємства. Причини опору змінам, залучення працівників і стейкхолдерів, комунікація та закріплення нових організаційних практик. Визначення потреби у професійних і цифрових компетентностях, планування навчання, перепідготовки та передачі знань для впровадження технологічних і виробничих змін.

Тема. 10. Фінансове забезпечення розвитку підприємства: ESG-інвестування, гранти, державна та міжнародна підтримка

Потреби підприємства у фінансуванні розвитку та оцінювання вартості й доступності фінансових ресурсів. Внутрішні джерела фінансування, кредити, інвестиції, інструменти ESG-фінансування, гранти, державні програми та міжнародна підтримка. Підготовка проєктних пропозицій і фінансових обґрунтувань для залучення коштів; визначення прийнятних умов фінансування, співфінансування та очікуваних результатів. Урахування екологічних, соціальних і управлінських критеріїв під час оцінювання інвестиційних проєктів. Планування грошових потоків, фінансова життєздатність проєкту, контроль використання залучених коштів і звітування перед інвесторами, донорами та органами підтримки.

Тема 11. Управління ризиками розвитку підприємства: ідентифікація, упередження та адаптація

Поняття ризику в управлінні розвитком підприємства та взаємозв'язок ризику й невизначеності. Ідентифікація стратегічних, фінансових, ринкових, технологічних, виробничих, кадрових, проєктних, логістичних, регуляторних, кліматичних, кібернетичних і репутаційних ризиків. Аналіз і пріоритизація ризиків, формування реєстру ризиків, визначення індикаторів раннього попередження та відповідальних осіб. Розроблення заходів з уникнення, зниження, передачі або прийняття ризику, а також планів безперервності діяльності й реагування на кризові події. Використання сценарного аналізу, резервування, диверсифікації та адаптивних рішень для зменшення вразливості підприємства.

Тема 12. Оцінювання ефективності управління розвитком підприємств

Поняття результативності та ефективності управління розвитком, вибір бази й методів оцінювання. Визначення цільових показників для оцінки реалізації стратегії, бізнес-моделі та проєктів розвитку. Аналіз фінансових і виробничих результатів, продуктивності, якості продукції, використання матеріальних та енергетичних ресурсів, інноваційної активності, розвитку ринків і стійкості постачання. Оцінювання екологічних і соціальних результатів та показників, пов'язаних із ESG-зобов'язаннями підприємства. Застосування системи ключових показників ефективності, порівняння планових і фактичних результатів, виявлення відхилень та обґрунтування коригувальних управлінських рішень.

5. Орієнтовний розподіл навчального часу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пр	лаб	інд	с.р.		лк	пр	лаб	інд	с.р.
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*
МОДУЛЬ 1												
Змістовий модуль 1.1 Стратегічне управління сталим розвитком підприємства												
Тема 1. *Управління сталим розвитком підприємств в умовах невизначеності та технологічних змін*	8	2	2			4	8	1				7
Тема 2. *Зовнішнє середовище функціонування підприємства та його вплив на розвиток бізнесу*	6	2				4	7					7
Тема 3. *Внутрішній потенціал підприємства: стратегічна діагностика та вибір траєкторії розвитку*	8	2	2			4	7					7
Тема 4. *Формування бізнес-моделі розвитку підприємства та забезпечення її гнучкої трансформації в умовах мінливості*	7	2				5	10	1	2			7
Разом за змістовим модулем 1	**29**	**8**	**4**			**17**	**32**	**2**	**2**			**28**
Змістовий модуль 1.2 Стратегічне управління розвитком і конкурентоспроможністю підприємства												
Тема 5. *Управління ланцюгом створення вартості продукту та посилення конкурентних позицій підприємства*	8	2	2			4	7					7
Тема 6. *Управління ланцюгом постачання у процесі розвитку підприємства*	6	2				4	7					7
Разом за змістовим модулем 2	**14**	**4**	**2**			**8**	**14**					**14**
МОДУЛЬ 2												
Змістовий модуль 2.1 Стратегічне управління розвитком, конкурентоспроможністю та ринковою експансією підприємства												

1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*
Тема 7. *Розвиток ринків збуту та вихід підприємства на нові ринки*	7	2				5	8					8
Тема 8. *Цифрова паспортизація продукту та інтелектуалізація прийняття управлінських рішень з розвитку підприємства*	8	2	2			4	8					8
Разом за змістовим модулем 1	**15**	**4**	**2**			**9**	**16**					**16**
Змістовий модуль 2.2 Управління трансформацією та сталим розвитком підприємства												
Тема 9. *Управління проєктами, організаційними змінами та розвитком компетентностей персоналу*	7	2				5	6					6
Тема. 10. *Фінансове забезпечення розвитку підприємства: ESG-інвестування, гранти, державна та міжнародна підтримка*	9	2	2			5	7	1				6
Тема 11. *Управління ризиками розвитку підприємства: ідентифікація, упередження та адаптація*	7	2				5	6					6
Тема 12. *Оцінювання ефективності управління розвитком підприємств*	9	2	2			5	9	1	2			6
Разом за змістовим модулем 2	**32**	**8**	**4**			**20**	**28**	**2**	**2**			**24**
Усього годин	**90**	**24**	**12**			**54**	**90**	**4**	**4**			**82**

Окремі завдання дисципліни можуть бути виконані шляхом проходження рекомендованих онлайн-курсів Prometheus та The Open University. OpenLearn. (https://prometheus.org.ua/prometheus-free/what-to-do-next/; https://www.open.edu/openlearn/money-business/leadership-management/supply-chain-sustainability/content-section-0; https://prometheus.org.ua/prometheus-free/project-management-fundamentals/) із подальшим зарахуванням підтверджених результатів навчання відповідно до політики оцінювання. Онлайн-навчання є добровільною альтернативою виконанню визначених завдань, а не додатковою обов'язковою роботою.

6. Види навчальних занять та їх орієнтовний зміст

№ з/п	Тема	Вид занять	Орієнтовний зміст
1	Аналіз зовнішнього середовища та оцінювання умов сталого розвитку підприємства в ситуації невизначеності й технологічних змін	*практичні*	Ідентифікація чинників PESTEL-середовища: політико-правових, економічних, соціальних, технологічних, екологічних, інституційних. Аналіз галузі за моделлю «п'яти сил» Портера; оцінювання конкурентного тиску, загрози нових гравців і продуктів-замінників. Виявлення чинників невизначеності: волатильність попиту, перебої постачання, регуляторні зміни, цифровізація, декарбонізація, вимоги ESG. Оцінювання можливостей і загроз для сталого розвитку за трьома вимірами: економічна ефективність, екологічна безпека, соціальна відповідальність. Побудова сценаріїв розвитку (базовий, песимістичний, оптимістичний) і матриці ймовірність–вплив.
2	Діагностика внутрішнього потенціалу підприємства та обґрунтування траєкторії розвитку і трансформації бізнес-моделі	*практичні*	Аудит ресурсів і компетенцій: виробничі потужності, технології, персонал, фінанси, інтелектуальний капітал, цифрова інфраструктура. SWOT-аналіз і VRIO-оцінювання ключових ресурсів; визначення конкурентних переваг та вразливостей. Діагностика чинної бізнес-моделі: ціннісна пропозиція, сегменти клієнтів, канали, доходи, витрати, партнерства, ключові процеси. Визначення розриву між поточною та цільовою моделлю розвитку; обґрунтування траєкторії трансформації. Проєктування адаптивної бізнес-моделі з урахуванням цифровізації, інновацій, гнучкості та стійкості.
3	Картування ланцюгів створення вартості й постачання та визначення можливостей посилення конкурентних позицій підприємства	*практичні*	Побудова карти ланцюга створення вартості: постачання — виробництво — логістика — маркетинг — продажі — сервіс. Аналіз основних і допоміжних видів діяльності за М. Портером; оцінювання доданої вартості на кожному етапі. Картування ланцюга постачання: постачальники, запаси, транспортування, складування, дистрибуція, зворотна логістика. Виявлення «вузьких місць», залежностей від постачальників, ризиків перерв у постачанні та можливостей локалізації. Оцінювання можливостей цифровізації ланцюга: ERP, CRM, електронний документообіг, аналітика даних,

			блокчейн-рішення для прозорості. Формування заходів щодо зниження собівартості, підвищення якості, скорочення часу циклу та посилення клієнтської цінності.
4	Обґрунтування виходу підприємства на нові ринки з урахуванням вимог до цифрової простежуваності продукції	*практичні*	Вибір цільових ринків: критерії місткості, платоспроможного попиту, конкуренції, регуляторних вимог, логістичної доступності. Сегментація споживачів і позиціонування продукції; визначення унікальної ціннісної пропозиції. Аналіз вимог до сертифікації, стандартів якості, екологічних і соціальних критеріїв, митного та податкового регулювання. Розроблення системи цифрової простежуваності: ідентифікація партій, маркування, електронні паспорти продукції, документування походження сировини, QR-коди, блокчейн-реєстри. Побудова маршруту виходу на ринок: прямий експорт, дистрибуція, e-commerce, партнерство, локалізація виробництва. Оцінювання ризиків виходу та розроблення плану комунікації із стейкхолдерами.
5	Формування фінансового забезпечення проєкту з розвитку підприємства та плану реалізації організаційних змін	*практичні*	Визначення цілей, завдань і результатів проєкту розвитку; побудова логічної моделі «входи — діяльність — результати — вплив». Розрахунок інвестиційних потреб: капітальні витрати, оборотний капітал, витрати на цифровізацію, персонал, маркетинг, сертифікацію. Джерела фінансування: власні кошти, кредити, гранти, держпідтримка, стратегічні партнери, венчурне фінансування. Побудова фінансової моделі: прогноз доходів, витрат, грошових потоків, точки беззбитковості, NPV, IRR, періоду окупності. Розроблення дорожньої карти організаційних змін: етапи, відповідальні, ресурси, терміни, KPI. Управління змінами: комунікація, залучення персоналу, подолання опору змінам, навчання та мотивація.
6	Розроблення заходів з упередження ризиків та підвищення ефективності управління розвитком підприємства	*практичні*	Класифікація ризиків: ринкові, фінансові, операційні, технологічні, регуляторні, репутаційні, екологічні, соціальні. Ідентифікація ризиків за методом «дерева ризиків», мозкового штурму, експертних оцінок. Якісна та кількісна оцінка ризиків: ймовірність, вплив, рівень ризику, матриця ризиків. Розроблення заходів реагування: уникнення, зниження, передача, прийняття

			ризику; формування резервів і планів контрзаходів. Впровадження системи моніторингу: KPI, ранні індикатори, дашборди, регулярний перегляд ризиків. Оцінювання ефективності управління розвитком: збалансована система показників, зворотний зв'язок, коригування стратегії.

7. Форми та методи контроля

Методами контролю є: усний контроль (усне опитування), письмовий, тестовий, графічний, програмований контроль, практична перевірка, а також методи самоконтролю і самооцінки.

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Згідно Положення про систему забезпечення Національним університетом «Запорізька політехніка» якості освітньої діяльності та якості вищої освіти оцінка якості набутих здобувачем вищої освіти знань та компетентностей здійснюється за результатами контрольних заходів, які включають поточний, проміжний та підсумковий контроль.

Оцінювання знань та набутих навиків за темами здійснюється у такий спосіб:

Поточний та модульний контроль, самостійна робота												Сума (ПМК1+ ПМК2)/2 (100+100)/2
Змістовний модуль 1						Змістовний модуль 2						
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т11	Т12	
20	20	20	15	15	10	20	20	20	15	15	10	100

Зарахування результатів рекомендованих онлайн-курсів здійснюється за наведеною нижче відповідністю. Кожен курс замінює одне окреме завдання в межах відповідної теми, а не всю тему або змістовий модуль. За подання належного іменного документа про завершення курсу зараховується відповідна кількість балів за конкретне завдання.

Рекомендований курс	Тема ОК02	Завдання, яке замінюється онлайн-курсом	Бали
Prometheus «Як діяти далі: Бізнесу про сталий розвиток»	Т1. Управління сталим розвитком підприємств	Аналіз зовнішнього середовища та оцінювання умов сталого розвитку підприємства в ситуації невизначеності й технологічних змін	20
OpenLearn «Supply chain sustainability»	Т6. Управління ланцюгом постачання	Картування ланцюгів створення вартості й постачання та визначення можливостей посилення конкурентних позицій підприємства	10
Prometheus «Основи проєктного менеджменту: Створення та планування проєкту»	Т9. Управління проєктами, організаційними змінами та розвитком компетентностей персоналу	Формування фінансового забезпечення проєкту з розвитку підприємства та плану реалізації організаційних змін	20

Зміст обраних онлайн курсів відповідає зазначеним напрямам: сталому розвитку бізнесу, сталості ланцюгів постачання та створенню й плануванню проєкту.

Результати поточного та проміжного контролю узагальнюються таким чином:

Змістовий модуль №1 (Т1-Т6)	Змістовий модуль № 2 (Т7-Т12)	Визначення остаточної оцінки (максимум 100 балів)
Поточний та проміжний контроль, самостійна робота (ПК 1)	Поточний та проміжний контроль, самостійна робота (ПК 2)	ПК = (ПК 1 + ПК 2)/2
Екзамен		100

Якщо здобувач вищої освіти не отримав достатньої кількості балів за поточними результатами та результатами проміжного контролю, підсумкова оцінка виставляється за результатами екзамену. Контрольні питання до екзамену

розміщено в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: https://moodle.zp.edu.ua.

До екзаменаційної відомості заносяться сумарні результати в балах за 100-бальною шкалою.

9. Політика курсу

Під час навчання студенти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності:

- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю;
- дотримуватися норм законодавства про авторське право;
- приймати активну участь у навчальному процесі;
- не запізнюватися на заняття, не пропускати заняття без поважних причин;
- самостійно і своєчасно вивчати матеріал пропущеного заняття;
- давати достовірну інформацію про результати власної навчальної діяльності.
- бути терпимим і доброзичливим до однокурсників та викладачів.

10. Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації до самостійного вивчення дисципліни «Управління розвитком підприємства» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Матеріалознавство та термічна обробка металів» зі спеціальності G8 «Матеріалознавство» / Укл. Н.М. Левченко. Запоріжжя. НУ «Запорізька політехніка», 2026, 38 с.
2. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Управління розвитком підприємства» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Матеріалознавство та термічна обробка металів» зі спеціальності G8 «Матеріалознавство» / Укл. Н.М. Левченко. Запоріжжя. НУ «Запорізька політехніка», 2026, 38 с.

11. Перелік навчальної, наукової та довідкової літератури

1. Дунська А. Р. Управління розвитком підприємства: навчально-методичний комплекс дисципліни : навчальний посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 70с. DOI: у каталозі не зазначено. URL: https://ela.kpi.ua/bitstreams/7e38f38f-ddc1-4ccf-b4a8-19ccdb7912f3/download

2. Розвиток бізнес-організацій : підручник / за ред. О. І. Карінцевої, Л. Г. Мельника. Суми: Університетська книга, 2025. 344 с. URL: https://econ.biem.sumdu.edu.ua/wp-

content/uploads/2026/03/karintseva_melnyk_development_business_organizations_pidruchnyk_2025_ua.pdf

3. Управління розвитком бізнес-організацій : підручник / за ред. О. І. Карінцевої, Л. Г. Мельника. Суми: Університетська книга, 2025. 336 с. URL: https://econ.biem.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2026/04/karintseva_melnyk_development_management_handbook_2025_ua.pdf

4. Сталий розвиток : підручник / за ред. Л. Г. Мельника, Ю. М. Дерев'янка. Суми : Університетська книга, 2026. 332 с. URL: https://econ.biem.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2026/03/melnyk_derevianko_sustainable_development_pidruchnyk_2026_ua.pdf

5. Sustainable Development: EU Experience and Practice of Ukraine : study guide / edited by L. Melnyk. Sumy: University Book, 2025. 480 p. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/99149

6. OECD. OECD SME and Entrepreneurship Outlook 2023**.** Paris : OECD Publishing, 2023. URL: https://doi.org/10.1787/342b8564-en.

7. International Energy Agency. Global Critical Minerals Outlook 2025**.** Paris : IEA, 2025. URL: https://www.iea.org/reports/global-critical-minerals-outlook-2025/

8. World Economic Forum. The Global Risks Report 2026**.** Geneva : WEF, 2026. URL: https://www.weforum.org/publications/global-risks-report-2026/digest

9. UNIDO. Industrial Development Report 2024: Turning Challenges into Sustainable Solutions: The New Era of Industrial Policy**.** Vienna : UNIDO, 2024. URL: https://www.unido.org/idr/idr2024

10. Datsii O., Levchenko N., Shyshkanova G., Platonov O., Abuselidze G. Creating a Regulatory Framework for the ESG-investment in the Multimodal Transportation Development. *Rural Sustainability Research*. 2021. Vol. 46, No. 341. P. 39–52. DOI: 10.2478/plua-2021-0016.

11. Levchenko N., Shyshkanova G., Abuselidze G., Zelenin Y., Prykhodko V., Kovalskyi M. Global Trends of Decarbonisation as a Determining Factor for the Development of External Economic Activity of Metallurgical Enterprises. *Rural Sustainability Research*. 2022. Vol. 47, No. 342. P. 61–75. DOI: 10.2478/plua-2022-0008.

12. Levchenko N., Antonova L. Design of carbon taxation reform and its impact on the competitiveness of metallurgical enterprises. *Economic Herald of SHEI "Ukrainian State University of Chemical Technology"*. 2022. No. 1. P. 28–37. DOI**:** 10.32434/2415-3974-2022-15-1-28-37.

13. Tkachenko A., Levchenko N., Kolesnyk E. ESG competitiveness assessment metrics of companies. *Ekonomichnyy analiz*. 2023. Vol. 33, No. 3. P. 365–374. DOI: 10.35774/econa2023.03.365.

14. Tkachenko A., Levchenko N., Pozhuieva T., Sevastyanov R., Levchenko S. Modified assessment methodology ESG competitiveness of enterprises to a new generation of investors. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*. 2023.

Vol. 1254. Article 012126. DOI: 10.1088/1755-1315/1254/1/012126.

15. Levchenko N., Antonova L. Management of sustainable development of companies through the prism of corporate reporting in accordance with the requirements of CSRD and ESRS. *Management and Business*. 2024. Vol. 2, No. 1. P. 25–34. DOI: 10.59214/mb/3.2024.25.

16. Levchenko N., Levchenko S., Mezherytskyi D. Risk management of ESG investment in sustainable development projects of companies located in geopolitical conflict zone. *Economic Analysis*. 2025. Vol. 35, No. 2. P. 623–631. DOI: 10.35774/econa2025.02.623.

12. Рекомендовані інформаційні джерела

1. European Commission. Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM): legislation and guidance. URL: https://taxation-customs.ec.europa.eu/carbon-border-adjustment-mechanism/cbam-legislation-and-guidance_en

2. Regulation (EU) 2024/1781 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 establishing a framework for the setting of ecodesign requirements for sustainable products. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj/eng

3. Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 as regards corporate sustainability reporting (CSRD). URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj/eng

4. Commission Delegated Regulation (EU) 2023/2772 of 31 July 2023 supplementing Directive 2013/34/EU as regards sustainability reporting standards (ESRS).
URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2023/2772/oj/eng/pdf

5. EFRAG. ESRS Knowledge Hub. URL: https://knowledgehub.efrag.org/eng

6. EFRAG. ESRS Implementation Guidance Documents. URL: https://www.efrag.org/en/projects/esrs-implementation-guidance-documents

7. European Commission. Access2Markets. URL: https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/home

8. European Commission. EU Funding & Tenders Portal. URL: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/

9. Enterprise Europe Network. URL: https://een.ec.europa.eu/

10. Міністерство економіки України. єРобота: гранти від держави на відкриття чи розвиток бізнесу. URL: https://me.gov.ua/documents/detail?id=94321ef8-1418-479c-a69f-f3d0fdb8b977&lang=uk-UA&title=robota-grantividderzhavinavidkrittiachirozvitokbiznesu

11. Project Management Institute. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide) and The Standard for Project Management. 8th ed. PMI, 2025. URL: https://www.pmi.org/standards/pmbok

12. http://ukrproiect.gov.ua/ - офіційний сайт Державного агентства України з інвестицій та управління національними проектами

13. http://ukrstat.gov.ua/ - офіційний сайт Державної служби статистики України.

14. http://www.eba.com.ua/ - офіційний сайт Європейської Бізнес Асоціації в Україні.

13 Рекомендовані безкоштовні онлайн-курси та відкриті навчальні матеріали:

1. Prometheus. Як діяти далі: Бізнесу про сталий розвиток. URL: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/what-to-do-next/.

2. Prometheus. Основи проєктного менеджменту: Створення та планування проєкту. URL: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/project-management-fundamentals/.

3. The Open University. OpenLearn. Supply chain sustainability. URL: https://www.open.edu/openlearn/money-business/leadership-management/supply-chain-sustainability/content-section-0.

Перелік є рекомендованим і не вичерпним. Здобувач може запропонувати інший курс або відкриті матеріали за умови відповідності результатам навчання дисципліни. Доступність ресурсів та умови отримання підтверджень навчання перевіряються перед їх використанням.

Нормативна підстава:

Положення про порядок визнання Національним університетом «Запорізька політехніка» результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, зі змінами та доповненнями. URL: https://docs.zp.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/Pol_pro_por_vyzn_rezultativ_navch_zdob_neform_inform_osvity.pdf.